

BEREDSKABSPLAN

FORBYGGELSE AF RADIKALISERING OG EKSTREMISME

Maj 2025

Til MEDARBEJDERE I ESBJERG KOMMUNE

INDHOLD

- Indledning side 3
- Definition af ekstremisme og radikaliserings side 4
- Vigtig viden for dig som fagprofessionel side 5
- Tegn på ekstremisme og radikaliserings samt handlemuligheder side 6
- Organisering af indsats for borgere under/over 18 år side 7
- Handling ved bekymring, mistanke eller behov for akut handling side 8
- Action Card side 10

Esbjerg
Kommune

F O R O R D

Esbjerg Kommune er en tryk kommune med et højt niveau af trivsel blandt børn og unge samt en udbredt og grundlæggende respekt for de værdier, der udgør fundamentet for vores demokratiske samfundsform. Målet med indsatsen er at forebygge radikaliserings og ekstremisme og dermed fremme trivsel og tryghed. Dette sker med fuld respekt for de grundlovssikrede rettigheder om ytringsfrihed samt lovlig politisk og religiøs aktivisme.

Beredskabsplanen har desuden til formål at skabe synlighed om Esbjerg Kommunes indsats og de handlemuligheder, som både borgere og medarbejdere i kommunen har.

Planen er udarbejdet i samarbejde mellem forvaltningerne Børn & Kultur og Borger & Arbejdsmarked, og gælder for hele Esbjerg Kommune.

Læsevejledning

Denne beredskabsplan er henvendt til fagpersonale på børne- og ungeområdet, uddannelses-, beskæftigelses-, social- og integrationsområdet samt øvrige medarbejdere med direkte borgerkontakt med børn, unge og voksne i Esbjerg Kommune.

Beredskabet har til formål at understøtte at medarbejdere og ledere i Esbjerg Kommune kan bidrage til at forebygge og håndtere problemstillinger med ekstremisme og radikaliserings. Beredskabsplanen definerer, hvad ekstremisme og radikaliserings er, og giver overblik over, hvordan arbejdet med forebyggelse og håndtering af ekstremisme og radikaliserings er organiseret i kommunen.

Beredskabet indeholder også vejledning til særlige opmærksomhedspunkter, handleveje og kontaktpersoner, når ledere og fagpersoner oplever tidlig bekymring, mistanke eller behov for at handle mere akut på problemstillinger vedrørende ekstremisme og radikaliserings.

Sidst i beredskabsplanen findes action card, som kan hjælpe til at give et hurtigt overblik over handlemuligheder og kontaktperson i sager vedrørende henholdsvis børn og unge fra 0-17 år og borgere, der er fyldt 18 år.

1. INDLEDNING

Tilgangen til at forebygge ekstremisme tager udgangspunkt i, at ekstremisme har mange forskellige negative konsekvenser. Ekstremisme kan skade menneskers sociale trivsel og demokratiske dannelse og kan forårsage terrorhandlinger, vold, trusler, hærværk og andre hadmotiverede forbrydelser.

Det følger af barnets lov § 15 stk. 3 at:

'Kommunalbestyrelsen skal udarbejde et beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og ekstremisme blandt børn, unge og deres familier. Beredskabet skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres. Kommunalbestyrelsen skal revidere beredskabet løbende efter behov, dog som minimum hvert fjerde år.'

På denne baggrund er der udarbejdet 'Beredskabsplan og handleguide ved ekstremisme og radikaliserings'. Derved sikres, at du som medarbejder eller leder kender din rolle og dit ansvar og ved, hvordan du skal håndtere situationen, når der opstår en bekymring, mistanke eller viden om, at en borger er på vej ind i ekstremisme eller er blevet radikaliseret. Der er desuden udarbejdet en særskilt beredskabsplan for æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. Denne er at finde på Esbjerg Kommunes hjemmeside.

I Esbjerg Kommune arbejder vi i vores tilbud overordnet med børns og unges trivsel og tidlig forebyggelse. Hver dag bliver der på tværs af børne- og ungeområdet arbejdet med at støtte børn og unge i at indgå som aktive medborgere i demokratiske fællesskaber, og der arbejdes med forebyggelse gennem tværfaglige og helhedsorienterede indsatser gennem fx SSP-netværk og boligsociale indsatser. Begge dele bidrager til at forebygge risikoen for, at børn og unge udviser sympati for ekstremisme eller er på vej til at blive radikaliseret.

Også på voksenområdet er der på tværs af fagområderne generelt en opmærksomhed på, om borgere udviser tegn på adfærd, som kan relatere sig til ekstremisme og radikalisering. Det forebyggende arbejde indgår som en del af den løbende opgaveløsning og udvikling. Med denne beredskabsplan er der fokus på at anvise konkrete handlemuligheder og formidle viden om tegn og reaktioner i forhold ekstremisme og radikalisering. I planen og de tilhørende action card er der en beskrivelse af, hvordan du skal reagere ved mistanke eller i mødet med borgeren.

Beredskabet skal bidrage til at mindske tvivl og usikkerhed og sikre en hurtig, ensartet og professionel håndtering af alle typer af sager om radikalisering og ekstremisme. Denne beredskabsplan samt tilhørende action card er en afløser for Esbjerg kommunes "Forebyggelse af radikalisering og ekstremisme. Sådan arbejder vi i Esbjerg Kommune, Strategi, august 2016.

2. Definition af ekstremisme og radikalisering

Esbjerg Kommune benytter sig af begrebsafklaringerne for ekstremisme og radikalisering, der er defineret af Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme under Udlændingestyrelsen. Se mere på hjemmesiden <https://stopekstremisme.dk>.

2.1 Definition af ekstremisme

Ekstremisme betegner personer eller grupper, som begår eller søger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med. Ekstremisme er et fænomen under løbende forandring. Det kommer til udtryk på mange forskellige måder. For eksempel ved at emner som migration, globalisering, væbnede konflikter, klima, biodiversitet, dyrevelfærd, kønsidentiteter m.v. behandles på nye måder eller tages op i nye sammenhænge, hvor man – implicit eller eksplicit – søger at legitimere vold og andre kriminelle handlinger. De mest udbredte former for ekstremisme i Danmark er ekstrem islamisme, højreekstremisme og venstre-ekstremisme.

Ekstremistiske miljøer og ideer er desuden ofte karakteriseret ved:

- Manglende respekt for andre menneskers frihed og rettigheder.
- Manglende respekt for institutioner og beslutningsprocesser i det repræsentative demokrati.
- Forenkede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende.
- Lukkethed og fokus på et opfattet modsætningsforhold mellem 'os' og 'dem'.

2.2 Definition af radikalisering

Radikalisering betegner en kortere eller længerevarende proces, hvor en person tilslutter sig ekstremistiske synspunkter eller legitimerer sine handlinger efter ekstremistisk ideologi. Både erfaring og forskning viser, at alle individers og grupperes veje til ekstremisme er forskellige og typisk foregår i et komplekst samspil mellem faktorer på samfunds-, gruppe- og individniveau.

3. Vigtig viden for dig som fagprofessionel

Nedenfor er samlet en række punkter, som du som fagprofessionel skal være opmærksom på, når det drejer sig om mistanke om ekstremisme og radikaliserings.

3.1 Brug dine kollegaer og leder til sparring

Ved bekymring eller mistanke om ekstremisme eller radikaliserings skal du altid sparre med kollegaer og/eller din leder for at drøfte niveauet af bekymring og handling. Henvend dig meget gerne til Specialkonsulent Søren Hansen tlf. 21776076, mail: shan@Esbjerg.dk eller til Ung Esbjerg tlf. 76166260, mail: ungesbjerg@esbjerg.dk, som har en særlig viden om ekstremisme og radikaliserings og kan vejlede om, hvordan man skal handle afhængig af bekymringens karakter. Se mere i pkt. 6.

3.2 Den professionelle tvivl

Som medarbejder kan man i nogle tilfælde have fornemmelse af en problemstilling og bekymring, som det kan være svært at få mere viden om. Usikkerheden om hvad der foregår, kan blive forstærket af frygten for at gøre noget forkert.

For nogle medarbejdere kan grænserne være uklare, og I kan som kollegaer være uenige om jeres vurdering. Som medarbejder er det derfor vigtigt at bruge sin tvivl som drivkraft i arbejdet med forebyggelse og håndtering af bekymringer om ekstremisme og radikaliserings, fx ved at tage fælles drøftelser i teamet/afdelingen.

4. Tegn på ekstremisme og radikalisering

Det kan være svært at vide, om der er grund til at være bekymret. Men der er en række opmærksomhedspunkter, som kan være tegn på, at en person er involveret i ekstremisme eller er på vej til at blive det. Når en række adfærsændringer og bekymrende tegn optræder på samme tid, kan der være grund til at reagere på det, så bekymringen kan blive undersøgt nærmere. Opmærksomhedspunkterne er derfor ikke en tjekliste, men alene et redskab, der kan understøtte de faglige overvejelser om rette handling.

Individuelle Opmærksomhedspunkter

Viser interesse for at rejse til udlandet og deltage i konflikter eller træningsaktiviteter, hvor ekstreme grupper er involveret.

Opsøger hjemmesider, litteratur eller film med ekstremistiske eller voldslegitimerende budskaber.

Truer, chikanerer eller udøver socialt pres over for andre.

Er involveret i begivenheder med hadefulde eller voldslegitimerende budskaber.
Udbreder voldslegitimerende budskaber, fx via sociale medier.

Viser stor optagethed af en bestemt sag eller person.

Udtrykker foragt for og intolerance over for andres holdninger.

Har en prædikende og moraliserende adfærd.

Udviser tilknytning til ekstreme budskaber gennem sin påklædning, sit udseende eller brug af totalitære symboler.

Udviser voldsparathed, fx ved at være involveret i voldshandlinger eller voldelige sammenstød.

Opmærksomhedspunkter om sociale forhold og personens netværk

Færdes i miljøer med let adgang til våben.

Har social omgang med personer eller grupper, som har ekstreme holdninger.

Isolerer sig og tager afstand fra familie og hidtidige venskaber.

Afbryder uddannelse, opsiger job og anden tilknytning til det omgivende samfund.

Relationerne i familien fremstår usunde.

5. Organisering af indsats for borgere under/over 18 år

Indsatsen for at forebygge ekstremisme og radikalisering er i Esbjerg Kommune organisatorisk forankret i SSP & Forebyggelse, Ung ESBJERG, der har den overordnede styring og daglige drift for borgere over og under 18 år.

SSP har en specialkonsulent med særlig viden om ekstremisme og radikalisering, som kan vejlede om, hvordan man skal handle afhængig af bekymringens karakter. Specialkonsulenten overtager ikke myndighedsansvaret for den enkelte borger; dette vil fortsat ligge hos den ansvarlige myndighedsrådgiver, der tager kontakt.

SSP koordinerer indsatsen med Syd og Sønderjyllands Politi via INFOhuset og på et mere strategisk niveau via Lokalrådet.

5.1 Tværkommunal netværksgruppe

Kommunen har desuden nedsat en netværksgruppe på tværs af Børn & Kultur samt Borger & Arbejdsmarked, som skal sikre den løbende koordinering af indsatsen.

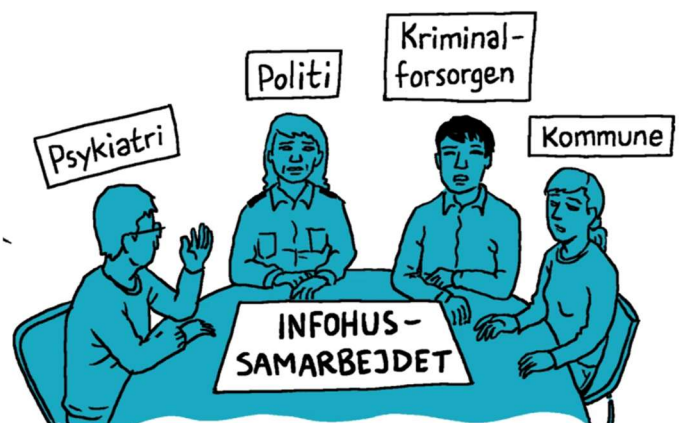
Netværksgruppen vurderer blandt andet konkrete henvendelser om bekymring for radikalisering og ekstremisme og træffer beslutning om opfølgning. Netværksgruppen mødes 4 gange årligt og i øvrigt efter behov. SSP & Forebyggelse, Specialkonsulent er formand for gruppen.

5.2 Infohus-samarbejdet

Esbjerg Kommune er en del af et fast etableret og velfungerende infohus-samarbejde (infohus kommune). Infohuset er et kriminalpræventivt samarbejdsforum mellem Esbjerg Kommune, Syd og Sønderjyllands Politi samt andre relevante myndigheder.

Det overordnede formål er at skabe et lokalt myndighedskoordinerende samarbejde, hvor kompetencer samles til en systematisk, koordineret og kvalificeret analyse og vurdering af bekymringer for ekstremisme. De centrale aktører i infohus kommune er infohus tovholderen fra politikredsen og fra kommunen. Esbjerg Kommunes infohus tovholder er specialkonsulenten ved SSP. Det er således ikke et forum for myndigheds-beslutninger. De respektive myndigheder forvalter og iværksætter selv foranstaltninger og tiltag i henhold til gældende lovgivning. Kommune og politi modtager løbende henvendelser, af en karakter, som falder inden for infohusenes arbejdsområde.

Det er risikoen for kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv, der definerer, hvorvidt en bekymring er relevant at arbejde videre med i regi af infohuset. Politikredsens og kommunens infohus tovholdere vurderer som udgangspunkt i fællesskab, om en bekymring falder inden for infohusenes arbejdsområde om at forebygge kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv.

Kilde: Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme

6. Handling ved bekymring, mistanke eller behov for akut handling

Hvis du som fagperson eller almindelig borger i Esbjerg Kommune oplever bekymrende adfærd hos en person, som kunne tyde på radikalisering eller ekstremisme, er handlemulighederne forskellige afhængigt af, om der er tale om et barn eller ung (0-17 år) eller en voksen. For alle gælder, at:

- Ved bekymring eller mistanke, søg i første omgang sparring med kollegaer og leder, herefter vejledning hos Specialkonsulent Søren Hansen (shan@Esbjergkommune.dk) eller Ung Esbjerg tlf. 76166260, mail: ungesbjerg@esbjerg.dk.
- Ved behov for akut handling, kontakt politiet på tlf. 114.

6.1 Særligt for børn og unge under 18 år:

Ved konkret mistanke skal du altid lave en underretning til familieafdelingen. Du har som fagperson skærpet underretningspligt. Det betyder, at du har pligt til at reagere alene på baggrund af forhold, der giver formodning om, at et barn eller en ung har behov for særlig støtte.

Du kan henvende dig til Familierådgivningens fællestelefon for råd og vejledning, drøftelse af din bekymring og underretningens indhold på tlf. 76163508. Det er vigtigt, når du kontakter Familierådgivningen, at du får beskrevet, hvad der bekymrer, hvad det er, du ser, og om der er en akut fare, og i så fald om barnet er sikret.

6.2 Sparring og videns organisationer

Du er selvfølgelig altid velkommen til at søge generel viden om ekstremisme og radikalisering ved Center for dokumentation og indsats mod ekstremisme.

6.3 Hotline mod radikalisering

Hotline mod radikalisering fungerer som et samlet nationalt kontaktpunkt, hvor alle i det danske samfund – både fagpersoner og andre borgere – kan henvende sig, hvis de har konkrete bekymringer om ekstremisme. Hotlinen er bemandet med erfarne medarbejdere inden for forebyggelse af ekstremisme og bistår med kvalificeret rådgivning.

Hvis du ønsker det, kan du henvende dig anonymt. Husk at nævne det ved samtalens begyndelse, hvis du ønsker anonymitet.

Telefon: 41 74 90 90 (kl. 8-22)

6.4 Politiet

Hvis en borger er truet eller udsat for kriminelle handlinger, skal politiet orienteres. Syd og Sønderjyllands Politi kontaktes på telefon 114. Ved alvorlig overhængende fare ringes 112.

7. Opfølgning og vedligeholdelse

Denne beredskabsplan er godkendt af kommunalbestyrelsen Esbjerg 2025. Beredskabsplanen er udarbejdet af en arbejdsgruppe på tværs af Borger & Arbejdsmarked og Børn & Kultur.

Hvert område har ansvar for løbende implementering og kendskab i eget område.

SSP og Forebyggelse samt Ung Esbjerg, har ansvar for koordinering af den løbende revision efter behov, dog som minimum hvert fjerde år.

ACTIONCARD Børn/ung/voksne

Ekstremisme og radikaliserings

Dette actioncard er til dig, der som medarbejder eller leder med borgerkontakt i Esbjerg Kommune får mistanke om, at et barn eller en ung er berørt af eller udviser tegn på ekstremisme eller radikaliserings.

Brug actioncardet til at kvalificere din bekymring og til at guide din handling.

Find yderligere information i 'Beredskabsplan og handleguide ved ekstremisme og radikaliserings' (link).

Opmærksomhedspunkter vedr. adfærd, holdninger mv.

- Udviser voldsparathed, fx ved at være involveret i volds-handlinger eller voldelige sammenstød.
- Viser interesse for at rejse til udlandet og deltage i konflikter eller træningsaktiviteter, hvor ekstreme grupper er involveret.
- Opsøger hjemmesider, litteratur eller film med ekstremistiske eller voldslegitimerende budskaber.
- Truer, chikanerer eller udøver socialt pres over for andre.
- Er involveret i begivenheder med hadefulde eller voldslegitimerende budskaber.
- Udbreder voldslegitimerende budskaber, fx via sociale medier.
- Viser stor optagethed af en bestemt sag eller person.
- Udtrykker foragt for og intolerance over for andres holdninger.
- Har en prædikende og moraliserende adfærd.
- Udviser sympati for ekstreme budskaber gennem eksempelvis gennem påklædning, udseende eller brug af totalitære symboler.

Opmærksomhedspunkter vedr. sociale forhold og personens netværk

- Færdes i miljøer med let adgang til våben.
- Har social omgang med personer eller grupper, som har ekstreme holdninger.
- Isolerer sig og tager afstand fra familie og hidtidige venskaber.
- Afbryder uddannelse, opsiger job/ophører fritidsaktiviteter og anden tilknytning til det omgivende samfund.
- Relationerne i familien fremstår usunde.

Vigtige kontakter

Esbjerg Kommune Specialkonsulent

Ved behov for sparring og vejledning kan du kontakte Specialkonsulent Søren Hansen eller UngEsbjerg.

SSP-konsulent Søren Hansen
Tlf.: **21 77 60 76**, e-mail shan@esbjerg.dk

UngEsbjerg

Tlf.: **76 16 62 60**,
e-mail Ungesbjerg@esbjerg.dk

Underretninger til Familierådgivningen

Underretninger Esbjerg Kommune
(alm. åbningstid) tlf.: **21 77 60 76**.

Ellers udenfor alm. åbningstid.
Familierådgivningen tlf.: **76 16 35 08**

Handlinger

- Ved bekymring eller mistanke, søg først sparring ved kollega eller leder
- Kontakt specialkonsulenten i SSP for sparring og vejledning.
- Ved bekymring eller viden om alvorlig akut risiko – kontakt **Syd- og Sønderjyllands politi** tlf. 114

Esbjerg
kommune

